

Nyheter om EU

NYHETSREV FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ DECEMBER 2004

Spanjorema alltmer osäkra inför omröstningen om EU-konstitutionen

Som första medlemsland skall spanjorerna folkomrösta om EU konstitutionen 20 februari. Frågan som de skall ta ställning till lyder: Godkänner du det fördrag som upprättar en konstitution för den Europeiska Unionen?

En opinionsundersökning beställd av El Pais dagarna före jul visar att så många som 59 procent av spanjorerna ännu inte har bestämt sig för hur de skall rösta. Redan den 11 december hade en opinionsundersökning från det officiella institutet CIG visat att de som uttalat sig för ett ja kraftigt sjunkit från 72 till 42 procent. I El Pais undersökning säger sig endast 28 procent vara för konstitutionen.

De sjunkande siffrorna för ja börjar göra EU-etablissemanget nervöst. Socialistpartiet och Aznar högerpartiet Partido Popular har omedelbart reagerat och meddelat att de kommer att förstärka sin kampanj inför 20 februari. Och den konservativa katolska kyrkan, som tidigare tagit avstånd från konstitutionen då dess kristna rötter inte finns inskriven i den, sluter sig nu till etablissemanget. Kyrkan har beslutat sig för att till alla sina trosfränder skicka ut ett kampanjmaterial för ett ja. Dessutom har Frankrikes president Jacques Chirac och förbundskansler Gerard Schröder tillkännagivit att de aktivt skall medverka för ett ja till konstitutionen.

Lyckligtvis stöter etablissemanget på motstånd från framförallt fackföreningsfolk och ungdomar. Sedan en tid finns "Nätverket för nationell koordinering av arbetare, tjänstemän och ungdomar för demokratin" och består av personer med olika bakgrund och politiska tillhörigheter. Nätverket har nyligen uttalat sig för ett nej i folkomröstningen och skriver i sin plattform:

"Över hela Europa, alltsedan bildandet av Europeiska Unionen och Maastrichtavtalet, har arbetare, tjänstemän och befolkningar utsatts för ständiga angrepp på anställningar i industri och jordbruk, arbetsförhållanden, socialförsäkringssystem, allmänna välfärdstjänster och inskränkningar i medborgerliga friheter.

Vårt land har dragits in i kriget mot folken på Balkan och i andra regioner. Idag när regeringarna har signerat fördraget som benämns "EU-konstitutionen", så tillämpar EU:s institutioner redan den genom att försöka montera ned vår varvsindustri, hälsovårdssystemet, pensionssystemet och den offentliga sektorn.

Ett nej till konstitutionen betyder: ja till försvaret av varvsindustrin; ja till försvaret av pensioner, hälso- och sjukvård, skolsystemet och hela offentliga sektorn; ja till avskiljandet av katolska kyrkan från staten; ja till folkets medborgerliga rättigheter" Nätverket uppmanar nu till bildandet av "lokala kommittéer för seger för ett Nej". En sådan lokal kommission på facklig basis i Sevilla har tagit ett uttalande, som uppmanar fackföreningsrörelsen att på nytt granska konstitutionen och ordna och

diskussioner. I uttalandet skriver man: "Texten i EU-konstitutionen definierar Europeiska unionen som 'en marknadsekonomi med fri konkurrens, ett mål som ligger i linje med vad som sägs i Maastrichtavtalet för att avreglera löntagares rättigheter och sociala erövringar, t.o.m. den offentliga sektorn (ett begrepp som försvinner och byts mot 'tjänster av allmänt ekonomiskt intresse' som öppnar upp för att ersätta offentligt utförda tjänster med privata entreprenörer)...

Dessutom när konstitutionstexten väl en gång är godkänd är den i praktiken omöjlig att ändra då detta kräver enhälligt av de 25 medlemsstaterna. I praktiken innebär detta krav ett veto mot alla försök att utveckla löntagares och fackföreningsrörelsens framtida rättigheter."

JAN-ERIK GUSTAFSSON

Dåliga argument mot folkomröstning

Ett argument mot folkomröstning om EU-konstitutionen är att frågan är för komplicerad för den vanlige väljaren. Att avfärda folkomröstningskravet med att frågan är för komplicerad är att underkasta svenska folket. Såväl EU-medlemskapet som EMU innehåller minst lika svåra avväganden som konstitutionen, och i båda omröstningarna visade folket genom ett högt valdeltagande att man mycket väl kan och vill rösta om EU:s utveckling.

Grunddragen i konstitutionen är inte speciellt svåra att ta ställning till. Den sägs ju för övrigt i andra sammanhang vara närmast ett under av enkelhet och klarhet jämfört med tidigare fördrag. Man underskattar väljarna grovt om man tror att de inte klarar av att bilda sig en åsikt om ett gemensamt EU-försvaret, mer överstatlighet eller en president i EU. Ett annat argument mot folkomröstning är att det svårt att formulera ja respektive nej. Justitieminister Thomas Bodström säger i en intervju i Dagens Industri att

det är svårare att göra en folkomröstning kring en grundlag där det finns en rad olika förslag, jämfört med EMU, som var en ja- eller nej-fråga.

Men riksdagen kan bara säga ja eller nej till hela konstitutionen. Om riksdagen är missnöjd med någon enskild detalj krävs det att man säger nej till hela konstitutionsförslaget och att den kräver att regeringen begär att konferensen inom EU ska återupptas. För att förhandlingarna ska återupptas måste samtliga 25 medlemsländer vara med på tagen. Argumentet att den nya grundlagen är för komplicerad för en folkomröstning blir svagare och svagare för varje stat som beslutar sig för att folkomrösta. Skulle svenskarna nå något sätt vara dummare än andra européer? Kan exempelvis danskar, briter och spanjorer ta ställning till konstitutionen så kan självfallet även svenskar göra detta. Hela grundlagen finns att läsa på svenska och röstsedlarna ska bara bestå av ett enkelt "ja" eller "nej".

Sveriges EU-avgift ökar

Ministerrådet och EU-parlamentet har gjort upp om 2005 års EU-budget. Sveriges EU-avgift ökar med närmare 130 miljarder kronor för att uppgå till 26,8 miljarder kronor.

Den totala EU-budgeten stannar på 106,3 miljarder euro i betalningsåtagande, motsvarande cirka 960 miljarder kronor. Det är en ökning med 6,5 procent jämfört med 2004.

I budgetuppgörelsen, som måste bekräftas av de båda institutionerna, har EU-parlamentet lyckats höja de totala betalningsanslagen med 190 miljarder euro. Budgeten rymmer bland annat ökade betalningar av regionalstöd i de nya medlemsländerna och pengar till nya EU-myndigheter.

Hamndirektiv föreslås igen

Två veckor innan hon skulle bytas ut lade EU-kommissionären för transporter, Loyola de Palacio, fram ett förslag till nytt hamndirektiv. Det liknar det förra som efter flera hamnstrejker röstade sned av EU-parlamentet.

Enligt förslaget ska alla fartyg få använda egen landbaserad personal, företag som klassas som sjönära ska desutom få använda ombordanställda.

– Och enligt kommissionens definition av närjöfart inkluderas inte bara all trafik mellan medlemsstaterna utan också trafiken till Norge, Island, Ryssland, Medelhavet och Svarta havet, säger Peter Shaw på Hamnarbetarförbundet till tidskriften Lag & Avtal.

Centern vill avskaffa EU-veto

EU måste avskaffa vetorätten inom utrikes- och säkerhetspolitiken, menar centerpartiet. Utrikesminister Laila Freivalds säger däremot bestämt nej till idén. Idag krävs enhällighet i alla utrikespolitiska frågor. Resultatet, enligt centern, är urvattnade kompromissbeslut.

– EU måste kunna agera på egen hand och därför måste också vetorätten avskaffas, sade centerns kandidat till EU-parlamentet, Linda Ylivainio, under en debatt vid Utrikespolitiska institutet.

Frankrike redo försvara EU-grannar med kärnvapen

Frankrike kan komma att använda kärnvapen för att försvara sina grannländer, sade Frankrikes försvarsminister Michèle Alliot-Marie i en intervju publicerad i den tyska tidningen Berliner Zeitung.

Hon uppmanade samtidigt EU-länderna att

öka sina försvarsutgifter till två procent av BNP – det minimum som försvarsalliansen Nato rekommenderar – något som bara uppfylls av Frankrike, Storbritannien och Grekland.

Alliot-Marie hävdade också att Frankrikes militära styrka är den näst bästa eller tredje bästa i världen.

Cannabis vanligaste drogen

Cannabis är den vanligaste drogen inom EU. Mellan 3 och 12 procent av ungdomarna i unionen missbrukar drogen. Sverige tillhör ett undantag med sina 2 procent.

Siffrorna har ECNN (Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk) kommit fram till i sin nyligen publicerade rapport. De flesta cannabissmissbrukarna finns i Tjeckien, Spanien, Frankrike, Irland och Storbritannien.

I rapporten tar man också upp de tyngsta narkomanerna. Det finns mellan 850.000 och 1,3 miljarder människor i unionen som injicerar narkotika.

Ny militärpolisstyrka inom EU

Fem EU-medlemsstater har enats om att bilda en gemensam militärpolisstyrka. Styrkan ska kunna sättas in i konfliktområden där en militär insatsstyrka redan ingripit men där instabila förhållanden gör att vanlig civil polis inte kan garantera den allmänna ordningen. Den tungt beväpnade militärpolisen ska till exempel kunna sättas in i samband med upplopp och våldsamma demonstrationer, och för att säkerställa "lag och ordning" efter konflikter som i Bosnien och Kosovo.

Holland, Frankrike, Italien, Spanien och Portugal står bakom styrkan, som till en början ska bestå av 900 man. Den ska vara klar i slutet av 2005 och då kunna skickas ut vart som helst i världen med 30 dagars varsel. Högkvarteret ska ligga i Italien.

Mer restriktiv flyktingpolitik

Vid EU-toppmötet i november gav EU-ledarna klartecken till ett nytt omfattande program om asyl, invandring och brottsbekämpning.

En följd blir att vetorätten slopas och att EU i april nästa år ska gå över till beslut med kvalificerad majoritet när det gäller asyl, invandring och gränskontroll. De konkreta lagförslagen kommer dock att läggas fram senare.

Regeringen har ställt sig bakom detta. Men bland de svenska partierna finns en oro för en sämre asylpolitik och ökad överstatlighet.

– Chansen att ett land ska kunna stoppa dåliga förslag har försvunnit i och med toppmötet, säger Ulf Holm (mp). Holm befarar att syftet är att få en mer restriktiv flyktingpolitik inom EU.

Lagförslag om folkomröstning i Tyskland

De regerande partierna i Tyskland ska söka stöd hos oppositionen för ett lagförslag som ska göra det möjligt att genomföra folkomröstningar. Därmed öppnar den grönröda regeringskoalitionen för att tyskarna ska få rösta om EU:s nya författning. Socialdemokraternas ledare, Franz Müntefering, sade efter ett möte med De gröna, att koalitionen ska vända sig till det kristdemokratiska CDU och övriga borgerliga partier för att be om deras stöd. Den tyska grundlagen tillåter i dag inte folkomröstningar och det krävs två-tredjedels majoritet i förbundsagens bägge kamrar för att ändra den.

Allt färre beviljas asyl i Danmark

Flera års åtstramningar i den danska utlänningspolitiken har medfört en störtökning i antalet spontanflyktingar som fått tillstånd att stanna i Danmark, skriver tidningen Politiken. Under årets första tio månader har den danska utlänningsstyrelsen, som fattar beslut i asylärenden, beviljat asyl för enbart 167 personer. Förra året fick 770 personer asyl i Danmark, året dessförinnan över 2.500.

Spontanflyktingar är sådana flyktingar som själva tar sig till Danmark och därefter ansöker om asyl. Därutöver tar Danmark årligen emot 500 så kallade kvotflyktingar enligt sitt avtal med FN:s flyktingorganisation UNHCR.

Jonas Sjöstedt vill tvinga fram folkomröstning

Vänsterpartiets EU-parlamentariker Jonas Sjöstedt lanserade nyligen en taktik för att genomdriva en folkomröstning. Hans idé är att v och mp skulle väcka förslag om misstroendeförklaring mot statsminister Göran Persson för att han driver att EU-konstitutionen ska beslutas i riksdagen. För att fälla s-regeringen skulle de borgerliga göra gemensam sak i omröstningen, trots att inte heller de vill folkomrösta.

– De brukar ju säga att de vill ha en annan regering. Om de inte tar chansen att göra det skulle de få svårt att förklara det för sina egna, sade Sjöstedt vid en pressträff.

NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:

GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION: FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, HEURLINS PLATS 11, 413 01 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGOHOTELLET.SE.